

BEDRIJF

Kunnen wij energieneutraal bouwen? Nou en of!

**Energietransitiepioniers: interview met duurzame
bouwer Onno Dwars**

De vraag is niet wat technologisch mogelijk is. Nee, de overstap naar duurzame energie hangt af van wat

maatschappelijk haalbaar is.



Erzsó Alföldy

10-04-2018

· Leestijd: 5 minuten



Onno Dwars ziet bouw die niet energieneutraal is als milieudelict

 Erzsó Alföldy

PowerSwitch gaat op bezoek bij energiepioniers. Vandaag: Onno Dwars, directeur Development bij vastgoed- en bouwbedrijf Ballast Nedam, winnaar van de eerste Green Leader Award 2016, en hooggenoteerd op zowat elke Duurzame Top-zoveel.

Wanneer ik Onno Dwars spreek, is net bekend geworden dat de gaskraan in Groningen in 2030 definitief dichtgaat en er wordt gepleit om over drie jaar geen nieuwe CV-ketels meer te installeren. Tussen nu en 2030 moeten twee miljoen woningen aardgasvrij worden gemaakt. Een enorme klus. Gaan we dat redden?

“Allereerst: het gaat om verschillende initiatieven. Dat we de Groningse gaskraan op termijn dichtdraaien is een besluit van de overheid, het plan om van de CV-ketels af te stappen is een gezamenlijk pleidooi van het bedrijfsleven en milieuorganisaties. Geen besluit dus, maar een lobby. Maar het is hoe dan ook positief dat er deadlines worden gesteld. Daardoor gaat iedereen in Nederland namelijk nadrukkelijker over de transitie nadenken: hoe ga je dat doen? Ga je bijvoorbeeld je huis isoleren om je energieverbruik terug te brengen? Want met je CV-ketel door een warmtepomp vervangen ben je er er nog niet.

En ja, ik ben ervan overtuigd dat we dat gaan redden. Behalve bij de overheid en het bedrijfsleven gaat energieneutraal wonen op deze

manier ook bij de burger steeds meer leven. De hele *mindset* is aan het veranderen. Dat merken wij ook bij onze projecten: klanten vragen nu bijvoorbeeld om allerlei energiebesparende maatregelen door te voeren, al moeten ze daar meer geld voor neertellen.”

Is de transitie naar energieneutraal wonen voor iedereen betaalbaar?

“Als je tegenwoordig een huis koopt, kun je een extra hypotheek van 9000 euro aanvragen voor het verduurzamen van je woning. Daarmee kom je bij een gemiddelde tussenwoning al een heel eind; denk aan een paar zonnepanelen op je dak en een warmtepomp. Je hoeft ook niet alles in één keer te doen. Je moet, afhankelijk van je huis, gewoon ergens beginnen. Wat betreft de sociale woningbouw: daar zijn corporaties verantwoordelijk voor het verduurzamen van de woningen. En corporaties zijn vaak zeer vooruitstrevend, die pakken wel door.”



De hele mindset is aan het veranderen. Klanten vragen nu bijvoorbeeld om allerlei energiebesparende maatregelen, al kost dat ze geld.

 [Tweet dit](#)



OneWorld presenteert:



[HUIS](#)

[BUURT](#)

[BEDRIJF](#)

[LAND](#)

[WERELD](#)

[OVER ONS](#)



in de installatiebranche. Wie moet de klus dan klaren?

“Dat tekort aan installateurs valt wel mee. De huidige installateurs moeten tenslotte toch ook de oude CV-ketels vervangen, dus waarom zouden die niet meteen een warmtepomp aanleggen? Iedereen moet met zijn tijd mee, dat geldt ook voor installateurs. Dat de bouw een tekort aan mensen heeft opgelopen door de leegloop tijdens de crisis is waar, maar dat trekt wel weer aan. Het is gewoon een kwestie van

Advertentie

marktwerking. Waar business ontstaat, ontstaat ook werkkraft. En het is ook de taak van de vakopleidingen om mensen om te scholen. Voor het realiseren van nieuwbouwprojecten verstrekt bijvoorbeeld ABN AMRO nu alleen nog een lening op voorwaarde dat zo'n project duurzaam is. Als meer banken dat zouden doen, creëert dat een markt.”

Je zet je al jaren in voor het verduurzamen van de bouw- en vastgoedwereld. Wat betekent dat in de praktijk ?

“Destijds, toen ik net bij Ballast Nedam in dienst was als commercieel directeur, moesten we besluiten hoe we een bepaald project in de verkoop zouden brengen. Dat was mét gasaansluitingen. Toen ik opperde om dat project maar meteen energieneutraal te maken, was de reactie: maar hoe zit het dan met de kosten? Toen heb ik gezegd: het project valt onder mijn verantwoordelijkheid en ik wil het zo doen; als we niet uit de kosten komen, is dat mijn probleem. Vervolgens heb ik een inventarisatie laten maken hoe de woningen volledig energieneutraal konden worden gemaakt. En weet je, we hebben ze in een mum van tijd verkocht!”

“Ook hebben wij vrijwel direct werk van gemaakt om – als eerste vastgoedbedrijf in Nederland – de [17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de VN](#) te omarmen en te



**Kom naar
Meet VSO**

Deel je kennis in Afrika en Azië. Kom naar Meet VSO op zaterdag 2 juni van 13.00 tot 16.00 uur.

Meld je aan op:
www.vso.nl/meet-vso



implementeren. Dat betekent niet alleen een mooie ambitie formuleren, maar ook concrete maatregelen in het kader van integrale duurzaamheid. Wij hebben daarom een handelingskader opgesteld, van waaruit wij keuzes maken, ten aanzien bijvoorbeeld van onze bouwmaterialen of het soort projecten die wij aannemen.”

Alles bij elkaar ben ik nu zo'n twaalf jaar met energieneutraal bouwen bezig, sinds vorig jaar bij de ontwikkeltak van Ballast Nedam, die zich met name richt op de woningbouw en utiliteitsgebouwen. In die periode is er een hoop veranderd: energieneutraal bouwen is langzamerhand de norm aan het worden. Dat vind ik ook niet meer dan normaal. Ik vind dat je niet-energie neutraal bouwen eigenlijk zelfs als een milieudelict kunt beschouwen. Het níet doen, terwijl je weet dat het makkelijk anders kan – schandalig.”

“
Ik vind dat niet-energie neutraal bouwen eigenlijk een milieudelict is. Het níet doen, terwijl het makkelijk kan. Dat is schandalig

 [Tweet dit](#)

Een tweede uitdaging voor de sector is circulair bouwen: materialen terugbrengen

in de kringloop, volgens het cradle-to-cradle principe. Leeft die gedachte al binnen de bouwsector?

“Circulair bouwen bevindt zich nu in het stadium waarin de energietransitie zich pak ’m beet tien jaar geleden bevond. Er zijn weliswaar een aantal voorwaarden voor circulair bouwen gedefinieerd, zoals modulariteit en demonteerbaarheid, maar er bestaat nog niet echt een toets voor. De voortgang op dat vlak is dus niet meetbaar. Ook zijn de voordelen van circulaire gebouwen voor de klant nog niet helemaal zichtbaar.”

“

“Circulair bouwen bevindt zich nu in het stadium waarin de energietransitie zich pak ’m beet tien jaar geleden bevond.

 [Tweet dit](#)

Met welke stappen kun je materiaalverspilling in de bouw beperken, conform de

afspraken uit het Grondstoffenakkoord?

“Om materialenverspilling aan te pakken is het zogenaamde materialenpaspoort bedacht. Daarmee kun je alle beschikbare grondstoffen en materialen in kaart brengen, ook in wat wij nu nog als afval bestempelen. Architect Thomas Rau, met wie ik veel heb samengewerkt, gaat daarin nog een stuk verder. Hij is het [Madaster](#) begonnen, een soort burgerlijke stand voor grondstoffen. Daarin moeten niet alleen alle bouwmaterialen nauwkeurig worden beschreven, maar hij wil ook gaan bijhouden waar ze zich bevinden. Zo kunnen gebouwen als materialendepot dienen, als een tijdelijke opslag voor grondstoffen en bouw materiaal. Zo blijven ze in de kringloop in plaats van dat ze als afval worden verbrand. Hoe lang het zal duren om alle grondstoffen te inventariseren? Voor de nieuwbouw kan dat denk ik binnen een jaar of drie rond zijn, ik ben daar heel optimistisch over.”

Hoe ziet de toekomst van de bouw eruit, volgens jou?

“Ik denk dat de energietransitie en circulaire bouw hand in hand zullen gaan, waarbij nieuwbouw de voortrekkersrol vervult. Ik zie die twee dingen als parallelle bewegingen, met als belangrijkste



‘Toekomstige huizen

stimulans de nadruk op gezondheid. Het is aangetoond dat de levensverwachting van mensen die in een ongezonde omgeving leven met veel zwaar verouderde gebouwen, zoals in grote steden, zeven jaar korter is dan die van de gemiddelde Nederlander. Gebruik dus goede, niet alleen duurzame maar ook gezonde materialen. Hout bijvoorbeeld in plaats van beton, daar waar het kan. En lijm- of verfsoorten die gemaakt zijn van bio-based materiaal. Ik geloof er heilig in dat gebouwen niet alleen aan de gezondheid kunnen bijdragen, maar ook aan het welzijn en geluksgevoel van mensen.”

moeten mensen gezond houden’

“Als kind sportte ik altijd buiten en ging ik wielrennen in de natuur. Ik...

[Lees ook dit eerdere interview met Onno Dwars](#)

Voor het maken van verhalen hebben we jouw steun nodig.

JA, IK WORD VRIEND (€4 PER MAAND)



Erzsó Alföldy



Freelance journalist

Erzsó is freelance journalist met een achtergrond in wetenschap en cultuur. Ze schrijft vooral over actuele, maatschappelijk relevante ...

[Profielpagina](#)

Tags: [#BOUWEN](#) [#DUURZAAM](#) [#INTERVIEW](#) [#ISOLATIE](#) [#NIEUWBOUW](#)

Advertentie

**Kom naar
Meet VSO**

Deel je kennis in Afrika en Azië. Kom naar Meet VSO op zaterdag 2 juni van 13.00 tot 16.00 uur.

Meld je aan op:
www.vso.nl/meet-vso